

RÄKNEÄÄÄ

FÖR

FOLKSKOLOR

AF

C. A. NYSTRÖM.

FÖRF. TILL »SIFERRÄKNEÄÄ» (14 UPPL.).

II. EXEMPELAFDELNINGEN

MEÄ SÄRSKILDT HÄFTAD FACITBOK.

STOCKHOLM

HJÄLMAR KINBERGS FÖRLAGSEXPEDITION.

F ö r o r d.

Redan för flera år sedan var manuskriptet till denna lärobok uppsatt och af Förläggare öfvertaget; att detsammes tryckning först nu kunnat fullbordas, har sin orsak deri, att Förf. icke varit i tillfälle att åt utgifvandet egnat annan tid än »lediga stunder». An ytterligare skulle utgifvandet hafva blifvit fördröjdt, derest icke verksamt och sakkunnigt biträde dervid kunnat erhållas; och anser sig Förf. dertföre böra erkänsamt omnämna, att Herr Alexander Jonsson, lärare uti Katarina folkskola härstädes, i förevarande afseende gått honom till handa både med korrekturläsning och samtliga exemplens genomräkande för kontroll af facitboken, hvarförutom han i afseende på anordningen af arbetet framlagt förslag, som blifvit väsendtligen beaktadt.

I sin helhet omfattar nu arbetet tvenne hufvudafdelningar: exempelafdelningen och textafdelningen, hvilka komma att, hvar för sig, hållas i bokhandeln tillgängliga. I allmänhet innehåller den förra icke några anvisningar till räkneseättens utförande eller tillämpning, utan förväntas den härvid erforderliga handledningen från läraren, hvilken kan lämpa sin framställning efter den metod, han finner tjenligast. Den tillhörande, för ändamålet särskildt utarbetade textafdelningen, hvilken ock innehåller anvisningar till de svårare uppgifternas behandling, torde dock dervid kunna vara honom till särskildt gagn. — En afvikelse från nyss angifna grund för innehållets fördelning de båda afdelningarne emellan eger rum i afseende på de båda sista grupperna af öfningsexempel, af hvilka åtminstone den sednare är hemtad från ett område, som hittills icke plägat beröras af läroböckerna i aritmetik. Allmänna förklaringar till dessa båda exempelgrupper hafva dertföre blifvit inrymda vid sidan af exemplen.

Bokens utgifvande på förenämnda sätt, uti tvenne särskilda band, äsyftar beredandet af den åtminstone för de minst bemedlade lärjungarne afsevärda fördelen att för så billigt pris som möjligt kunna anskaffa den för dem hufvudsakligen behöfliga delen af en räkenlära, nemligen en exemplsamling af tillräcklig omfattning; och hoppas Förf., att den här erbjudna må befinnas icke allt för ofullständigt motsvara det afsedda ändamålet.

Vid upprättandet af denna exemplsamling har Förf. sökt noggrant följa den pedagogiska grundregeln om successiv fortgång från

det enkla och lätt tillämpliga till det mera komplicerade och i tillämpningen omständliga. Sålunda bör densamma kunna tillgodogöras för en i fullkomlig öfverensstämmelse med »Normalplanens» hufvudsakliga systemål bedrifven undervisning, ehuru Förf. icke funnit tjenligt att genom de till ett och samma räkneseätt (i hela tal) hörande exempelkomplexernas sönderbrytande och styckenas inflikande inom olika delar af boken framställa denna under formen af ett slags mosaikarbete. Huru de under hvarje räkneseätt upptagna exemplen må på olika kurser fördelas, är emellertid särskildt markeradt; och grundar sig denna fördelning på de i normalplanen meddelade föreskrifter, hvilka dock ej torde vara ämnade att tolkas så, som skulle de i ett exempel och i tillhörande facit ingående talen nödvändigt böra sammanhållas inom samma trängt begränsade område, enär, i synnerhet i fråga om multiplikations- och divisionsexempel, en dylik tillämpning vore svårförenlig med befrämjandet af den afsedda utvecklingen. I multiplikation måste nemligen facit ofta förläggas inom ett högre och i division inom ett lägre område än de i exemplet ingående talen.

Beträffande anordningen för öfrigt torde vidare böra nämnas, att metersystemet, hvars uteslutande tillämpning är snart förestående, blifvit i afseende på sortalsexempel det förherrskande. De hittills och ännu använda sorterna hafva dock äfven vunnit behörigt afseende. Sort-tabeller äro ock intagna i exempelafdelningen.

Såsom af det förestående, likasom ock af titeln, framgår, är denna lärobok afsedd för folkskolorna, detta stora fält för undervisningens bearbetande och bedrifvande på rationel grund i praktisk riktning. Men äfven för andra undervisningsverk, inom hvilka man ej fäster särskild vikt vid de fyra räkneseättens tillämpning på exempel, tillhörande sammansatt reguladetri, rabatt-, diskont-, bolags-, alligations- och kedjeräkning, hvilka slags exempel i denna lärobok icke alls eller endast mera undantagsvis förekomma, torde densamma befinnas användbar. Båda afdelningarne tillsammans äro ock lämpade för själfundervisning; likasom textafdelningen, för sig, med sina »exempel till jämförelse» måhända kan tjena till en repetationskurs för dem, som efter slutad skolgång vilja friska upp sina aritmetiska insyter.

Slutligen hoppas Förf., att det icke må räknas honom till last, att han äfven denna gång vågat framkomma med ett och annat nytt uppslag. Icke blir vägen afplanad och jemn derigenom, att alla fördas i de gamla hjulspåren.

Stockholm den 12 Februari 1884.

C. A. Nyström.

FÖRSTA AFDELNINGEN.

De fyra räknesätten med hela tal.

INLEDNING.

Tals betecknande och uppnämning.

Beteckna med siffror och uppnäm:

1. Enheterna i hvarje rad af fig. 1.
2. Tiorna i hvarje rad af fig. 3.

Fig. 1.

eller Fig. 2.

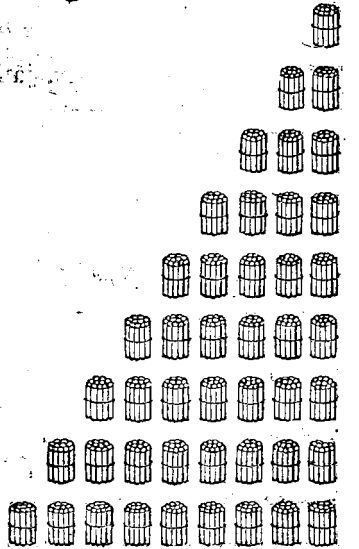

Fig. 3.